

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5170

Davacı ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen : Serbest Telekomünikasyon
İşletmecileri Derneği (TELKODER)

Vekili : Av. Gökhan Candoğan
Bestekar Sok. No:61/B-3 Kavaklıdere/ANKARA

Davalı : Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
Yeşilırmak Sok. No:16 Demirtepe/ANKARA

Vekilleri : Av. Burhaneddin Karagöz, Av. Hüsnüye Akdoğan Görmez
Aynı adreste

İstemin Özeti : Sabit Telefon Hizmeti işletmecileriyle ilgili olarak numara planlaması yapılmasına ilişkin Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 24.06.2009 tarih ve 2009/DK-08/328 sayılı kararının (2.), (3.), (4.) ve (5.) bentlerinin iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Dava konusu işlemin, 5809 sayılı Kanun'un Kurum'un görev ve yetkilerini düzenleyen 6. maddesine ve "Ulusal numaralandırma planı" başlıklı 31. maddesine uygun olarak tesis edildiği anlaşıldığından, yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Elmas MUCUKGİL'in Düşüncesi : Yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinde öngörülen koşulların gerçekleşmediği anlaşıldığından, istemin reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Dairemizin 19.10.2009 tarih ve E:2009/5170 sayılı ara kararının gereğinin yerine getirilmesinden sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, ara kararna cevabın geldiği görülmekle yeniden incelenerek gereği görüşüldü;

Dava; Sabit Telefon Hizmeti (STH) işletmecileriyle ilgili olarak numara planlaması yapılmasına ilişkin Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 24.06.2009 tarih ve 2009/DK-08/328 sayılı kararının (2.), (3.), (4.) ve (5.) bentlerinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılmıştır.

Dava konusu STH işletmecileriyle ilgili olarak numara planlaması yapılmasına ilişkin Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 24.06.2009 tarih ve 2009/DK-08/328 sayılı kararının (2.) bendinde; 81 ilde ilave 82 alan kodunun kullanıma açılması ve bunların Kurum internet sayfasında yayımlanması, yeni alan kodu açılması hususunun sistemlerinde gerekli düzenlemeleri yapmalarını teminen ilgili işletmecilere bildirilmesi ve açılan yeni alan kodlarının

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5170

Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'ne de (ITU) bildirilmesi için icraya yetki verilmesi, (3.) bendinde; STH işletmecileri ile ilgili diğer işletmecilere mevzuat uyarınca talepleri halinde, açılan yeni coğrafi alan kodları altında prefikslerden tahsis yapılması, (4.) bendinde; Kurum'un düzenleme hakları saklı kalmak kaydıyla tesis edilen Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 07.05.2009 tarih ve 2009/YK-08/231 sayılı kararının 1. maddesinin "Taşıyıcı seçim kodu ile aynı alan koduna doğru yapılan il içi aramaların, mevcut Türk Telekomünikasyon A.Ş. sinyalleşme şebekesinde ulusal çağrılar için kullanılan sinyalleşme standartlarına uygun olarak 10XY(Z) + 7 haneli abone numarası biçiminde, farklı alan koduna doğru yapılacak il içi aramalarda 10XY(Z) + 0 + Alan Kodu + 7 haneli abone numarası biçiminde yapılması" şeklinde, 2. maddesinin "Taşıyıcı ön seçimi ile yapılacak il içi aramaların, mevcut Türk Telekomünikasyon A.Ş. sinyalleşme şebekesinde ulusal çağrılar için kullanılan sinyalleşme standartlarına uygun olarak, aynı alan koduna doğru yapılan il içi aramalarda 7 haneli abone numarası, farklı alan koduna doğru yapılacak il içi aramalarda 0 + Alan Kodu + 7 haneli abone numarası biçiminde yapılması" şeklinde değiştirilmesi, (5.) bendinde ise; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 07.05.2009 tarih ve 2009/DK-07/228 sayılı kararının 1. maddesinin (a) bendinin, "Sabit Telefon Hizmeti (STH) sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerin başlatacakları "Taşıyıcı Ön Seçimi Yöntemi" (A Tipi) çerçevesinde gerçekleştirilecek şehir içi çağrılar, "Taşıyıcı Seçim Yöntemi" (B Tipi) çerçevesinde gerçekleştirilecek şehir içi çağrılar ve "İki Kademeli Arama Yöntemi" (C Tipi) çerçevesinde gerçekleştirilecek şehir içi çağrılar, mevcut Türk Telekomünikasyon A.Ş. sinyalleşme şebekesinde ulusal çağrılar için kullanılan sinyalleşme standartlarına uygun olarak ilgili işletmecilerin şebekelerine yönlendirilmesinin" şeklinde değiştirilmesine karar verilmiştir.

Kararın (2.) ve (3.) bendlerinin STH işletmecilerine 81 il için yeni oluşturulan 82 alan kodunun verilerek işleme açılmasına, kararın (4.) ve (5.) bendlerinin ise, Uzak Mesafe Telefon Hizmeti (UMTH) işletmecilerinin şehir içi telefon görüşmelerini ne şekilde yerine getireceklerine ilişkin bulunması nedeniyle bu iki hususun ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun görev ve yetkilerinin düzenlendiği 6. maddesinin (f) bendinde, "Bu Kanun'un 5. maddesinin (a) bendini de göz önünde bulundurarak, elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulması ve elektronik haberleşme şebeke ve altyapılarının tesis ve işletilmesi için gerekli olan frekans, uydu pozisyonu ve numaralandırma planlamasını ve tahsisini yapmak"; (g) bendinde, "Elektronik haberleşme ile ilgili olarak Bakanlığın strateji ve politikalarını dikkate alarak, yetkilendirme, tarifeler, erişim, geçiş hakkı, numaralandırma, spektrum yönetimi, telsiz cihaz ve sistemlerine kurma ve kullanma izni verilmesi, spektrumun izlenmesi ve denetimi, piyasa gözetimi ve denetimi de dahil gerekli düzenlemeler ile denetlemeleri yapmak" Kurum'un görevleri arasında sayılmıştır.

5809 sayılı Kanun'un "Ulusal numaralandırma plânı" başlıklı 31. maddesinde de,

"(1) Kurum, Bakanlık politikası doğrultusunda ulusal numaralandırma plânını hazırlar ve plâna uygun olarak numara tahsis işlemlerini yapar. Numara kaynaklarının tahsisi, etkin ve verimli kullanımının sağlanması, geri alımı ve benzeri konular Kurumca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Kurum, elektronik haberleşme hizmeti ve/veya şebekesi veya altyapısı için yeterli numara kaynağının bulunmasını sağlayacak şekilde gerekli plânlamaları yapar ve numara kaynaklarının adil, şeffaf ve ayrımcı olmayan ilkeler çerçevesinde yönetimini sağlar.

(2) Kurum, numara kaynağının etkin ve verimli kullanılmasına yönelik olarak yapacağı düzenlemeler veya ilgili uluslararası kuruluşların düzenlemeleri doğrultusunda yapılabilecek yeni plânlamalar çerçevesinde, işletmecilerin de görüşünü alarak ulusal numaralandırma plânında değişiklik yapabilir. Değişikliklerin uygulanması amacıyla işletmecilere uluslararası normlara uygun olacak şekilde süre verilir. İşletmeciler bu değişiklikleri uygular ve gerekli önlemleri alır.

(3) Kurum, numara tahsis ve kullanımını koşullara bağlayabilir, kamu düzeni ve millî güvenliğin gerektirdiği durumlar, numara kapasitesi ihtiyacı, üye olunan uluslararası kuruluşların düzenlemeleri veya taraf olunan uluslararası anlaşmalar doğrultusunda veya Kurum düzenlemelerine uygun olarak kullanılmadığı durumlarda tahsisli numaralarda değişiklik yapılabilir ve tahsisli numaralar geri alınabilir. Bu konuda yapılacak düzenlemeler sonucunda Kurum herhangi bir yükümlülük altına girmez..." hükümleri yer almıştır.

Öte yandan, 5809 Kanun'un 4. maddesinin (d) bendinde, "Aksini gerektiren objektif nedenler bulunmadıkça veya toplumdaki ihtiyaç sahibi kesimlere özel, kapsamı açık ve sınırları belirlenmiş kolaylıklar sağlanması halleri dışında, eşit şartlardaki aboneler, kullanıcılar ve işletmeciler arasında ayırım gözetilmemesi ve hizmetlerin benzer konumdaki kişiler tarafından eşit şartlarla ulaşılabilir olması"; (e) bendinde de, "Bu Kanun'da aksi belirtilmedikçe ya da objektif nedenler aksini gerektirmedikçe, niteliksel ve niceliksel devamlılık, düzenlilik, güvenilirlik, verimlilik, açıklık, şeffaflık ve kaynakların verimli kullanılmasının gözetilmesi" hususlarının gözönüne alınması gereken ilkeler arasında yer verilmiştir.

Bu yasal düzenleme karşısında; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na, ulusal numaralandırma plânının hazırlanması ve plâna uygun olarak numara tahsis işlemlerinin yapılması, numara kaynaklarının etkin ve verimli kullanımının sağlanması konusunda verilen görev ve yetkinin, aksini gerektiren objektif nedenler bulunmadıkça eşit şartlardaki işletmeciler arasında ayırım gözetilmemesi ilkesine uygun bir biçimde kullanılması gerektiği kuşkusuzdur.

Davacı tarafından, mevcut alan kodlarıyla STH işletmecilerinin de faaliyet gösterebileceği, yeni alan kodlarının verilmesini gerektiren bir neden bulunmadığının ileri sürülmesi ve davanın konusunun bu hususun araştırılmasını gerekli kılması nedeniyle, Dairemizin 19.10.2009 tarih ve E:2009/5170 sayılı ara kararıyla, STH işletmecilerine mevcut alan kodları dışında 81 ilde ilave yeni 82 alan kodunun verilmesinde teknik ya da hukukî

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5170

zorunluluk bulunup bulunmadığı sorulmuş, ara kararına verilen cevapta; ülke kodu dışında kalan numara bölümünün, ulusal anlamli numara olarak adlandırıldığı, ulusal anlamli numaranın yönetiminin, ilgili ülkenin kendi mevzuatına ve ihtiyaçlarına yönelik olarak kendileri tarafından gerçekleştirildiği, ülke kodu olarak kullanılan (90) kodunun ITU tarafından tahsis edildiği, bunun dışında kalan ulusal anlamli numaraların oluşturulması ve tahsisinin ulusal mevzuat ve ihtiyaçlar doğrultusunda Kurum tarafından plânlandığı, dava konusu işlemin, 5809 sayılı Kanun'un Kurum'un görev ve yetkilerini düzenleyen 6. maddesinin (g) bendine ve "Ulusal numaralandırma plânı" başlıklı 31. maddesine uygun olarak tesis edildiği, buna göre Kurul tarafından STH sunacak işletmecilere her il için açılacak ilave yeni alan kodları altındaki prefikslerden tahsis yapılması yönünde karar alındığı, ulusal numaralandırma planı tanımından hareketle numaranın şebekeye ilişkin ilişkin bilgi içerebileceği, daha önceki numara tahsislerinin de bu kritere uygun yapıldığı, GSM işletmecilerinin her birine ayrı verilen alan kodunun bu duruma örnek olarak gösterilebileceği, STH sunacak işletmecilere farklı alan kodundan tahsis yapılması ile işletmecilerin, kendilerine ait numara grubu içerisinde numara tahsisi yapabileceği, büyük illerde yaşanabilecek numara kaynağı sıkıntısının çekilmeyeceği belirtilmiş, STH işletmecilerine mevcut alan kodları dışında 81 ilde ilave yeni 82 alan kodu verilmesinde teknik ya da hukukî zorunluluk bulunduğu ortaya konmamıştır.

Görüldüğü üzere, Kurum tarafından, STH sunacak işletmecilerle ilgili ulusal numaralandırma plânı, teknik ya da hukukî zorunluluk ortaya konulmaksızın her il için açılacak ilave yeni alan kodları altındaki 7 haneli numaraların tahsis edilmesi yönünde gerçekleştirilmiştir.

Bu durumda; 5809 sayılı Kanun'un yukarıda anılan hükümleri uyarınca, aksini gerektiren objektif nedenler bulunmadıkça eşit şartlardaki işletmecilere ayırım gözetilmeksizin eşit davranılmasının zorunlu olması, ulusal numaralandırma plânı ve plâna uygun olarak numara tahsis işlemlerinin de bu kapsamda bulunması ve şehiriçi ve şehirlerarası görüşmelerin Türk Telekom yanında alternatif işletmecilere de açılarak, bu işletmecilerin rekabet ortamı içerisinde faaliyet gösterebilmesi için, görüşmelerin tüketiciler tarafından bilinen ve halen kullanılan coğrafi alan kodları üzerinden gerçekleşmesinin gerekmesi karşısında, mevcut alan kodları dışında 81 ilde ilave yeni 82 alan kodunun verilmesinde teknik ya da hukukî zorunluluk bulunduğu ortaya konamayan STH sunacak işletmecilere, Türk Telekom tarafından kullanılan alan kodlarının altındaki boş bulunan 7 haneli numaraların tahsisinin yapılması gerektiği, aksi yöndeki uygulamanın eşit şartlardaki işletmecilere ayırım yapılması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerine aykırılık doğuracağı sonucuna ulaşıldığından, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 24.06.2009 tarih ve 2009/DK-08/328 sayılı kararının, STH sunacak işletmecilere, her il için açılacak ilave yeni alan kodları altındaki 7 haneli numaraların tahsis edilmesi yönünde plânlama yapan (2.) ve (3.) bendlerinde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Dava konusu Kurul kararının (4.) ve (5.) bentlerinin iptali istemine gelince;

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5170

Telekomünikasyon hizmeti ve altyapılarına ilişkin yetkilendirmeye yönelik usûl ve esasların belirlenmesi amacıyla Telekomünikasyon Kurumu tarafından hazırlanıp, 26.08.2004 tarihli, 25565 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan Telekomünikasyon Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği'nin 10. maddesinde, sermaye şirketlerinin, yetkilendirmeye tâbi olan her bir telekomünikasyon hizmeti ve/veya altyapısına yönelik olarak ayrı ayrı başvuru yapacağı ve yetkilendirileceği öngörülerek, Yönetmeliğin "EK-A:HİZMETE ÖZEL EKLER" kısmında yetkilendirme türleri; EK-A1 GSM Mobil Telefon Hizmeti, EK-A2 Uydu Telekomünikasyon Hizmeti, EK-A3 Uydu Platform Hizmeti, EK-A4 GMPCS Mobil Telefon Hizmeti, EK-A5 Telefon Mesaj Hizmeti, EK-A6 İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti, EK-A7 Karasal Hatlar Üzerinden Veri İletim Hizmeti, EK-A8 Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti, EK-A9 Uzak Mesafe Telefon Hizmeti olarak tek tek sayılmıştır.

Yönetmeliğin EK-A9 UMTH kısmının "Hizmetin Tanımı ve Kapsamı" başlıklı 1. maddesinde, UMTH'nin, işletmecilere ait her türlü telekomünikasyon şebekesi ve altyapısı üzerinden her türlü teknolojiyi kullanarak kullanıcılara illerarası ve/veya milletlerarası telefon hizmeti sunulmasını kapsadığı; 2. maddesinde, UMTH'ni yürütmek isteyen sermaye şirketlerinin, Kurum tarafından verilecek 2. tip telekomünikasyon ruhsatı kapsamında (A) Tipi, (B) Tipi ve (C) Tipi UMTH işletmecisi olarak üçüncü kategoride yetkilendirileceği; 3. maddesinde, (A) Tipi UMTH işletmecisinin taşıyıcı ön seçim ile, (B) Tipi UMTH işletmecisinin çağrı bazında taşıyıcı seçimi ile hizmet vermeye yetkili bulunduğu, (C) Tipi UMTH işletmecisinin de, Kurum tarafından tahsis edilecek on haneli numara ile ulaşılabilen UMTH işletmecisini ifade ettiği kurala bağlanmıştır.

Kurum tarafından 28.05.2009 tarih ve 27241 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği'nin 29. maddesiyle 26.08.2004 tarih ve 25565 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Telekomünikasyon Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmış, Yönetmeliğin Geçici 1. maddesinin (4) numaralı fıkrasında, UMTH ilişkin olarak Kurum'dan 2. Tip telekomünikasyon ruhsatı almış olan işletmecilerin, numara tahsis durumuna göre STH'ye yönelik Kurum'a bildirimde bulunmuş ya da Kurum'dan kullanım hakkı almış sayılacağı hükme bağlanarak UMTH işletmecilerinin de istemleri halinde şehir içi telefon görüşmesi yaptırabileceği öngörülmüştür.

Nitekim dava konusu kararın bu kısmında, halen milletlerarası ve şehirlerarası telefon işletmeciliğinde Türk Telekom'a rakip olarak çalışan UMTH işletmecilerinin, şehir içi telefon görüşmelerini teknik olarak ne şekilde yerine getirecekleri hususu düzenleme altına alınmıştır.

Davacı tarafından, UMTH'den yararlanacak tüketicinin, Türk Telekom abonesinin çevirdiği sayıda numara çevirerek sisteme dahil olması gerektiği ileri sürülmektedir.

Düzenleme gereği alternatif bir işletmeci olan UMTH'dan yararlanılabilmesi için, öncelikle Türk Telekom abonesi olunması gerekmektedir. Başka bir deyişle, UMTH aboneliğinden söz edilememekte, Türk Telekom abonesine tahsis edilen numaralar üzerinden

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/5170

görüşmeler sağlanmakta, faturalama hizmeti de Türk Telekom tarafından yerine getirilmektedir. Dolayısıyla, Türk Telekom abonesinin farklı nedenlerle (örneğin daha ucuz bir fiyata hizmet alınması gibi) şehirlerarası, milletlerarası ve son olarak da şehir içi telefon görüşmelerini yapabilmesi, sistemde öngörülen hususları yerine getirmesine bağlı bulunmaktadır.

Bu durumda; ancak mevcut istemin devamı halinde (A) Tipi, (B) Tipi ve (C) Tipi UMTH işletmecilerinin şehir içi telefon görüşmelerini sunabileceği anlaşıldığından, dava konusu Kurul kararının teknik olarak buna olanak tanıyan (4.) ve (5.) bentlerinde hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı Kanun'un 27. maddesindeki koşulların birlikte olduğu anlaşıldığından, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 24.06.2009 tarih ve 2009/DK-08/328 sayılı kararının (2.) ve (3.) bentlerinin yürütülmesinin durdurulmasına, anılan Kanun hükmünde öngörülen koşullar gerçekleşmediğinden, Kurul kararının (4.) ve (5.) bentlerinin yürütülmesinin durdurulması isteminin ise reddine, 06.01.2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Zümrüt	H. Neşe	Gürsel
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	ÖDEN	SARI	MEKİK

